

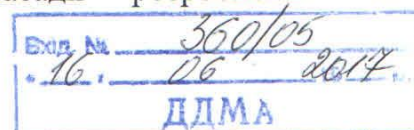
Спеціалізованій вченій раді Д 12.105.03
Донбаської державної машинобудівної
академії Міністерства освіти і науки України

ВІДГУК
офіційного опонента
на дисертаційну роботу Пефтієвої Юлії Євгенівни
на тему «Макроекономічне планування в системі державного регулювання
галузі охорони здоров'я»,
представлену на здобуття наукового ступеня
кандидата економічних наук
за спеціальністю 08.00.03 – економіка та управління національним
господарством

Актуальність теми дисертації

На сьогоднішній день, у період трансформаційних перетворень у соціально-економічній сфері України та реформування національної галузі охорони здоров'я, зростає роль і значення саме державного регулювання галузі, яке має ґрунтуватися на системі науково обґрунтованих та реалістичних планів і програм оновлення економічних, організаційних, правових механізмів функціонування галузі. Вихідним пунктом планування розвитку галузі виступає планування на макрорівні, яке стикається з проблемами недостатності інформації, відсутності або недосконалості методології та методичних засад визначення планових показників перерозподілу фінансових, кадрових, майнових ресурсів в масштабах всієї національної економіки та у галузевому розрізі. Розв'язання цих сприятиме поліпшенню економічних відносин в сфері охорони здоров'я, що, в свою чергу, впливатиме на якість надання медичних послуг, стан здоров'я населення, і в кінцевому рахунку – національний добробут. Вищевикладене свідчить про актуальність теми дисертаційного дослідження Пефтієвої Ю.Є.

Актуальність дисертаційної роботи підтверджується тим, що вона виконана в межах науково-дослідних робіт Донецького державного університету управління МОН України за темами: «Стратегічний розвиток національної економіки, регіонів та підприємств» (номер державної реєстрації 0113U005211, 2013–2014 рр.) та «Теоретико-методологічні засади розроблення та

функціонування механізмів державного управління на центральному, регіональному, галузевому рівнях в різних сферах суспільного життя» (0110U002889, 2015 – 2016 рр.).

**Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і
рекомендацій, сформульованих у дисертації**

Ознайомлення зі змістом дисертаційної роботи, опублікованими її автором науковими працями і авторефератом дає можливість стверджувати, що наукові положення, висновки і рекомендації характеризуються достатнім ступенем обґрунтованості. Це підтверджується структурою та змістом роботи, значним переліком узагальнених, систематизованих та опрацьованих автором наукових робіт з питань державного регулювання економіки, макроекономічного планування, управління в галузі охорони здоров'я, а також великим обсягом проаналізованого статистичного матеріалу.

Автором дисертації чітко визначено мету, завдання, предмет та об'єкт дослідження, які відповідають темі. Поставлена в роботі мета наукового дослідження, що полягає в обґрунтуванні теоретико-методичних засад та розробці науково-практичних рекомендацій щодо удосконалення макроекономічного планування в системі державного регулювання галузі охорони здоров'я, досягнута.

У першому розділі «Теоретико-методичні засади макроекономічного планування в системі державного регулювання галузі охорони здоров'я» досліджено сутність, структуру й інструментарій планування як основи прийняття регуляторних рішень, розвинуто теоретико-методичний підхід до макроекономічного планування і удосконалені концептуальні положення стратегічного планування розвитку галузі охорони здоров'я як складової макроекономічного планування.

У другому розділі «Аналіз проблем економічного розвитку галузі охорони здоров'я як передумова макроекономічного планування» систематизовано зарубіжний та вітчизняний досвід макроекономічного планування економіки галузі охорони здоров'я, оцінено стан та сформульовано проблеми галузі охорони здоров'я в Україні, удосконалено методичне забезпечення макроекономічного

планування в системі державного регулювання економіки за умов реформування галузі охорони здоров'я.

У третьому розділі У третьому розділі «Шляхи удосконалення макроекономічного планування в системі державного регулювання галузі охорони здоров'я» удосконалено організаційно-методичне забезпечення реформування галузі охорони здоров'я в системі державного регулювання економіки; розширено інструментарій макроекономічного планування в системі державного регулювання галузі охорони здоров'я і розвинуто організаційно-інформаційне забезпечення формування і реалізації програм розвитку галузі охорони здоров'я.

Роботу характеризує системність підходу до вирішення поставлених завдань, логічна побудова й аналіз причинно-наслідкових зв'язків. Висновки та рекомендації, сформульовані автором, є обґрунтованими, що підтверджується відповідними довідками про впровадження. Обґрунтованість та достовірність наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих в дисертації, підтверджується публікацією основних результатів дослідження у наукових фахових виданнях, їх оприлюдненням на науково-практичних конференціях.

При підготовці дисертаційної роботи автором використано сучасну методологію наукових досліджень, що підтверджується застосуванням значної кількості загальнонаукових та спеціальних методів дослідження, у тому числі: узагальнення, класифікація, системний підхід, конкретизація, структурний синтез, економічний аналіз, статистичний аналіз, порівняння, методи аналізу, узагальнення, абстрагування.

Зроблені дисертантом висновки являють собою логічно обґрунтований підсумок виконаної роботи, в повній мірі відображають основні положення проведеного дослідження та можливі результати їх впровадження у діяльність органів державної влади, які відповідають за макроекономічне планування в системі державного регулювання галузі охорони здоров'я. Вищевикладене свідчить про достатню обґрунтованість і достовірність наукових положень, висновків і рекомендацій дисертації здобувача.

Достовірність наукових положень, висновків і рекомендацій дослідження

Результати дослідження, висновки і рекомендації, що містяться в дисертаційній роботі Пефтієвої Ю.Є., є достовірними. Досліджена автором наукова проблема базується на аналізі законодавчих та нормативно-правових актів з питань державного регулювання економіки, макроекономічного планування, галузевого і стратегічного управління в сфері охорони здоров'я, статистичних і аналітичних матеріалів органів державної влади, наукових працях провідних вітчизняних та зарубіжних вчених-економістів. Достовірність наукових висновків і рекомендацій підтверджена їх практичним упровадженням у діяльність органів державної влади, вищого навчального закладу, публікацією матеріалів дослідження в спеціальних наукових виданнях, виступах на міжнародних та всеукраїнських науково-практичних конференціях.

Наукова новизна результатів дослідження

У дисертаційній роботі сформульовано та обґрунтовано сукупність положень, які характеризуються науковою новизною і свідчать про особистий внесок автора у розвиток економічної науки, що полягає у вирішенні наукового завдання - обґрунтуванні теоретико-методичних засад та розробці науково-практичних рекомендацій щодо удосконалення макроекономічного планування в системі державного регулювання галузі охорони здоров'я.

В роботі удосконалено концептуальні положення стратегічного планування розвитку галузі охорони здоров'я як складової макроекономічного планування на основі запропонованого адаптаційного теоретико-методичного підходу до макроекономічного планування і з урахуванням виявлених в роботі особливостей галузі охорони здоров'я як об'єкту планування, які передбачають системне поєднання методичних і організаційних засобів розвитку макроекономічних кластерних відносин; спільного використання планування і прогнозування, де прогнозування використовується як інформаційна база для прийняття ефективних регуляторних рішень; планування діяльності організацій галузі охорони здоров'я на основі сучасних методів економічного аналізу в процесі реформування галузі відповідно до напрямів, визначених МОЗ України (с. 63 – 65).

Автором запропоновано методичне забезпечення макроекономічного планування в системі державного регулювання економіки за умов реформування галузі охорони здоров'я, яке включає методи оцінки ефективності охорони здоров'я з урахуванням міжгалузевого напрямку державної політики та системного підходу в галузі, а також необхідності побудови макроекономічного кластеру, що сприятиме підвищенню якості макроекономічного планування в період реформування галузі охорони здоров'я (с. 130 – 133).

Заслуговує на увагу удосконалене організаційно-методичне забезпечення стратегічного планування галузі охорони здоров'я в період її реформування в системі державного регулювання економіки на основі формування макроекономічного кластеру, що є перспективним напрямком в розвитку економічних відносин охорони здоров'я (с. 140 – 144).

В роботі удосконалено інструментарій макроекономічного планування в системі державного регулювання економіки на основі запропонованої стратегії реформування державної регіональної політики в галузі охорони здоров'я, що ґрунтується на принципі соціальної солідарності, міжгалузевому підході, системно-мережевому принципі та передбачає посилення взаємодії державних, місцевих та приватних організацій різних секторів економіки (с. 157 – 173).

В дисертації розвинуто теоретико-методичний підхід до підвищення адаптивності макроекономічного планування в системі державного регулювання галузі охорони здоров'я, який передбачає узгодження макроекономічного, галузевого і регіонального стратегічного планування, шляхів і засобів їх досягнення, розвитку інструментарію формування і коригування макроекономічної і галузевої стратегій, що сприятиме покращенню макроекономічного планування в системі державного регулювання галузі охорони здоров'я (с. 43 – 49)

На основі аналізу зарубіжного та вітчизняного досвіду макроекономічного планування економіки галузі охорони здоров'я у дисертації дістали подальшого розвитку напрями підвищення якості стратегічного планування розвитку галузі охорони здоров'я як елементу макроекономічного планування, а саме: поліпшення здоров'я населення і реалізації принципу соціальної справедливості;

систематизація та взаємоузгодженість нормативно-правових актів в період реформування галузі, ефективний фінансовий контроль; забезпечення доступності медичної допомоги всім категоріям громадян; оптимізація співвідношення платної і безкоштовної для населення медичної допомоги; забезпечення ефективності сертифікації, ліцензування ліків і медичної діяльності (с. 74 – 90).

У роботі розвинуто організаційно-інформаційне забезпечення формування і реалізації програм розвитку галузі охорони здоров'я, що базується на впровадженні фінансового механізму взаємодії суб'єктів обов'язкового медичного страхування шляхом створення інвестиційного фонду розвитку медичних установ (організаційна складова) і методичних положень економічної оцінки ефективності різних медико-профілактичних програм і медичних технологій (інформаційна складова), що сприятиме покращенню здоров'я і добробуту громадян (с. 176 – 188).

Повнота відображення результатів дослідження в опублікованих працях і авторефераті

Результати дисертаційного дослідження опубліковано в 11 наукових працях, із них шість статей у наукових фахових виданнях України, дві з яких включені до міжнародних наукометричних баз; п'ять – матеріали наукових конференцій. Загальний обсяг публікацій автора складає 3,76 друк. арк.

Автореферат оформлений згідно із встановленими вимогами. Зміст автореферату відповідає основним положенням дисертаційної роботи.

Практичне значення результатів дисертаційного дослідження

Практична цінність отриманих результатів обумовлена можливістю застосування розроблених у дисертації методичних підходів як у проведенні подальших досліджень, так і у практичній діяльності. Дослідження спрямоване на вирішення важливої практичної проблеми – удосконалення макроекономічного планування в системі державного регулювання галузі охорони здоров'я.

Наукові результати та висновки дисертаційного дослідження було використано в діяльності Департаменту економіки та фінансової політики Міністерства охорони здоров'я України (довідка від 28.11.2016 р. № 1/16-348) та Департаменту охорони здоров'я Донецької обласної державної адміністрації (довідка від 09.11.2016 р. № 012/02-75).

Результати досліджень, що містяться в дисертації, використано в навчальному процесі Донецького державного університету управління МОН України (м. Маріуполь) при викладанні дисциплін «Національна економіка», «Державне регулювання економіки» (довідка № 02-21/23 від 27.09.2016 р.), Донецького національного медичного університету імені М. Горького МОЗ України при викладанні дисципліни «Економіка та організація охорони здоров'я» (довідка № 154 а від 10.10.2016 р.).

Зауваження та дискусійні положення дисертаційного дослідження

У цілому позитивно оцінюючи наукові результати, отримані в ході дисертаційного дослідження та їх практичне значення, слід відмітити деякі дискусійні положення та висловити окремі зауваження, зокрема:

1. С. 13-15 роботи присвячені удосконаленню класифікації видів планування, проте цей науковий доробок ніде в подальшому в дисертації не використано. Поясніть чому?
2. У п. 2.1 проаналізовано зарубіжний досвід макроекономічного планування економіки галузі охорони здоров'я, але з тексту роботи та висновків не зрозумілим залишилось, модель макроекономічного планування якої держави треба імплементувати в українські реалії?
3. На с. 105 дисертації на основі проведеного аналізу функціонування системи охорони здоров'я України виділені недоліки існуючої законодавчої бази, як проблема, що перешкоджає проведенню медичної реформи. Проте, систематизація та аналіз нормативно-правової бази галузі охорони здоров'я не проведено. На основі чого зроблено висновки щодо проблемного поля існуючої законодавчої бази?

4. На с. 177-179 запропонована модель регіонального інвестиційного фонду розвитку охорони здоров'я, але варто було розписати більш детально функції та особливості участі різних учасників фонду (наприклад, страхової організації тощо).

5. У табл. 3.5. представлені характеристики чотирьох основних типів економічного аналізу, що використовуються в галузі охорони здоров'я. Чітко обґрунтовано вибір одного з типів, а саме «витрати-вигода» при фінансуванні програм розвитку галузі за умов дефіциту коштів. Проте варто було б зазначити, за яких умов та при яких обставинах можливо використання інших типів економічного аналізу.

Проте, зазначені зауваження не знижують наукового рівня дисертаційної роботи та не впливають на загальну позитивну оцінку виконаного дослідження.

Загальна оцінка дисертації та її відповідність встановленим вимогам

Дисертація Пефтієвої Ю.Є. являє собою цілісну, завершену, самостійно виконану, кваліфіковану наукову працю, в якій у результаті проведених автором досліджень, обґрунтовано теоретико-методичні засади удосконалення макроекономічного планування в системі державного регулювання галузі охорони здоров'я. Зміст дисертації відповідає визначеній меті та поставленим завданням, які повністю вирішені у процесі дослідження. Основні положення роботи, які виносяться на захист, мають наукову новизну. Автореферат є ідентичним за змістом і відображає основні положення дисертації. Наукові положення, що виносяться на захист, повністю відображені у публікаціях здобувача, які відповідають встановленим вимогам

За змістом дисертаційна робота, її науково-прикладні результати та висновки відповідають паспорту спеціальності 08.00.03 – економіка та управління національним господарством.

На підставі викладеного, зазначаємо, що дисертація на тему «Макроекономічне планування в системі державного регулювання галузі охорони здоров'я» відповідає вимогам пунктів 9, 11, 12, 13, 14 «Порядку присудження

наукових ступенів», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 24 липня 2013 року № 567 (зі змінами та доповненнями згідно Постанови від 19 серпня 2015 р. № 656), а її автор – Пефтієва Юлія Євгенівна заслуговує на присудження наукового ступеня кандидата економічних наук зі спеціальності 08.00.03 – економіка та управління національним господарством.

Офіційний опонент:
менеджер зі збуту,
ТОВ «Торговельно-промислова компанія
«Профальянс» (м. Маріуполь),
кандидат економічних наук

О. Саєнко

О. М. Саєнко

Вікторія Зедзюга
Директор

[Handwritten signature]

[Handwritten signature]